

Lausunto

28.4.2026

VN/11661/2026

VN/11661/2026-OKM-3

Saamelaisten totuus- ja sovintokomission ehdotuksia arvioiva parlamentaarinen ryhmä

Opetus- ja kulttuuriministeriön lausunto Saamelaisten totuus- ja sovintokomission loppuraportin toimenpide-ehdotuksesta 5

Opetus- ja kulttuuriministeriö kiittää mahdollisuudesta lausua Saamelaisten totuus- ja sovintokomission toimenpide-ehdotuksista näitä arvioivalle parlamentaariselle työryhmälle. Tässä lausunnossa otetaan kantaa komission ehdotukseen viisi (5) –” Valtion tulee edistää Pohjoismaisen saamelaisopimuksen voimaansaattamista. Valtion tulee turvata saamelaisten rajat ylittävä yhteistyö opetuksessa ja koulutuksessa, sosiaali- ja terveystaloudissa, elinkeinoissa ja verotuksessa ”.

Opetus- ja kulttuuriministeriö näkee, että pohjoismainen yhteistyö saamen kielten ja saamenkielisen opetuksen kysymyksissä on tärkeää. Erityistä potentiaalia konkreettisesti yhteistyössä on pohjoissaamen kielessä, jota puhutaan Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa. Opetus- ja koulutusyhteistyöllä voidaan arvioida olevan etuja myös muiden saamen kielten vahvistamisessa.

Saamen kieliä koskevia kirjauksia on vahvistettu kieliasioiden pohjoismaisen yhteistyön kokonaisuudessa Pohjoismaiden ministerineuvostossa viime vuosina. Asiat ovat olleet ajankohtaisia myös Pohjoismaiden neuvoston viime vuonna antamien suositusten kautta.

Osana Suomen ja Ahvenanmaan Pohjoismaiden ministerineuvoston puheenjohtajuusvuotta 2025 on toteutettu kartoitus saamelaisesta varhaiskasvatuksesta Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa. Oulun yliopiston tekemä kartoitus selvittää saamelaisen varhaiskasvatuksen sekä saamelaiseen ja saamenkieliseen varhaiskasvatukseen liittyvän korkeakoulutuksen tarjontaa ja pohjoismaisen yhteistyön mahdollisuuksia ja se julkaistaan piakkoin opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisusarjassa.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on kohdentanut Oulun yliopistolle erillisrahoitusta pohjoismaisen yhteistyön kehittämiseen saamenkielisessä korkeakoulutuksessa.

ROOSA - Kansainvälisen yhteistyön kehittäminen saamenkielisessä korkeakoulutuksessa -hankkeen (01.08.2025 - 31.12.2027) kehityskohteena on erityisesti saamenkielisten opettajien kouluttaminen. Hanke vastaa saamenkielisten opetus- ja materiaaliresurssien vähyteen kehittämällä kansainvälistä opetusyhteistyötä. Hanke rakentaa pohjoismaista saamenkielisten opettajien verkostoa, testaa ja arvioi yhteispohjoismaisen opetusyhteistyön vahvuuksia ja haasteita, kokeilee digitaalisten oppimisympäristöjen mahdollisuuksia ja tukee opettajien ammatillista kehittymistä. Hankkeen keskeisiä yhteistyökumppaneita ovat Lapin yliopisto, UiT Norjan Arktinen yliopisto ja Saamelainen korkeakoulu.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 29
00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 10
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

kirjaamo.okm@gov.fi

Kansliapäällikkö

Heidi Backman

Opetusneuvos

Jari Rajanen

Liitteet
Jakelu

Tiedoksi